

Alba Radar

Lakossági közvélemény-kutatási program Székesfehérváron

25. hullám

Népszavazással kapcsolatos lakossági attitűdök

2014. december 17.

Készítette: Macher Judit, Bokros Hajnalka

macherjudit@echomail.hu

bokros.hajnalka@echomail.hu

www.echoinn.hu

ECHO SZOCIOLÓGIAI
KUTATÓINTÉZET

A kutatás háttere és módszertana

Az Echo Szociológiai Kutatóintézet rendszeres társadalomtudományi kutatással vizsgálja a székesfehérvári helyi demokrácia helyzetét. A helyi demokratikus deficit alakulásán túl évek óta vizsgáljuk a lakosok önkormányzattal, az önkormányzati munkával, döntésekkel való elégedettségét is valamint az iskolai demokrácia alakulását. A korábbi kutatási eredmények alapján a jövőben fontos fejlesztési irány a döntéshozók munkájának szakmai támogatása a lakossági vélemények szervezett formában történő feltárásával. Az Alba Radar program éppen erről szól, gyors és olcsó lakossági adatfelvételek (jellemzően telefonos vagy on-line survey kutatások) lebonyolításával egy-egy aktuális közéleti, várospolitikai vagy fejlesztési kérdésben megismerni a lakosok álláspontját még a döntés meghozatala előtt és a véleményeket, kutatási eredményeket, úgyis mint a lakosság álláspontját rendszerezett formában megismertetni a város vezetőivel, döntéshozó testületeivel, szakbizottságaival.

Az első Alba Radar adatfelvételre 2010. júniusában került sor, azóta két vagy három havonta újra lebonyolítjuk a kutatást. A 25. hullámra 2014. december 5-10. között került sor, mely során az Echo Innovációs Műhely adatfelvételi részlege 300 fős reprezentatív telefonos kutatást végzett Székesfehérvár felnőtt lakossága körében. A válaszmegtagadásokból fakadó kismértékű torzulásokat többszemponú matematikai súlyozás segítségével korigáltuk. A beszámolóban közölt adatok kor és nem szerint reprezentálják a város felnőtt lakosságát. A mintavételi hiba jelen kutatás esetén +/- 3-5 százalék. A kérdőívből kinyerhető empirikus adatokat kódolás után számítógépen rögzítettük és ellenőriztük. Az adatelemzést SPSS programmal végeztük.

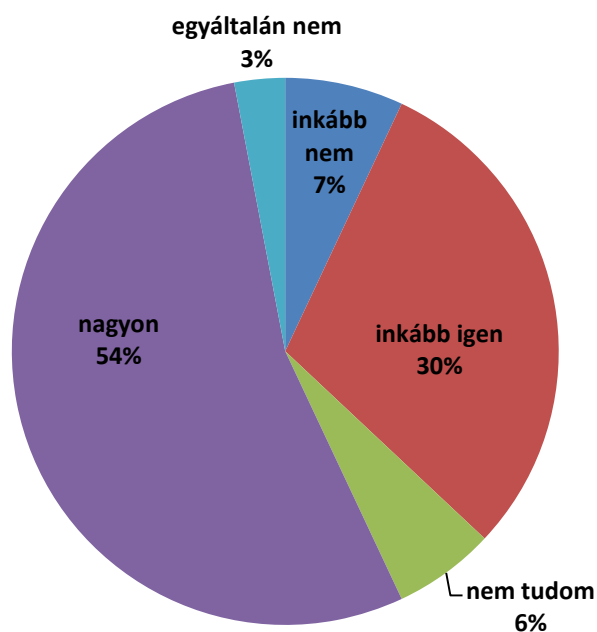
A mostani Alba Radar kutatás a lakosság rádióhallgatási szokásairól, a topográfiai jellegű könyvek elterjedtségéről és a népszavazásról és munkához jutási esélyek megítéléséről szól. A korábbi kutatási eredmények és vizsgált téma elérhető a www.echosurvey.hu honlapon.

Népszavazás intézményének fontossága

A népszavazás a demokrácia fontos intézménye, a választásokon kívül ez az a fórum, ahol leghatékonyabban ki tudják fejezni véleményüket az állampolgárok. Mostani kutatásunkban a népszavazással kapcsolatban kérdeztük a fehérvári lakosokat.

A válaszadók több, mint felének nagyon fontos ez az intézmény, és további 30 százalékuknak inkább fontos. Mindössze 10 százalékuk válaszolta, hogy inkább nem fontos, vagy egyáltalán nem az, 6 százalékuk pedig bizonytalan a kérdést illetően.

Ön szerint mennyire fontos a népszavazás intézménye?

Egyes demográfiai háttérváltozókkal összevetve a kérdést azt tapasztalhatjuk, hogy a férfiak számára fontosabb a népszavazás intézménye, 72 százalékuk válaszolta, hogy nagyon fontos, és 15 százalékuk, hogy inkább fontos, míg a nők esetében 39 százalékuk tartja nagyon fontosnak ezt az intézményt. A nők körében továbbá nagyobb a bizonytalanok aránya is, 10 százalékuk nem tudott állást foglalni a kérdésben, míg férfiaknál csupán 2 százalékuk. Életkor tekintetében egyértelműen a 18- 44

éveseknek a legfontosabb a népszavazás, és ahogy haladunk az idősebb korosztályok felé, úgy csökken azok aránya, akik fontosnak tartanak.

Iskolai végzettség szerint a leghatározottabban a diplomások számára fontos ez az intézmény, 50 százalékuk nagyon, 43 százalékuk pedig inkább fontosnak tartja, 3-3 százalékuk pedig inkább nem, vagy egyáltalán nem tartja fontosnak, és mindössze 1 százalékuk bizonytalan. Az érettségivel rendelkezők esetében 42, illetve 30 százalékban tartják nagyon, vagy inkább fontosnak a népszavazást, ellenben 17 százalékuk inkább nem tartja annak, 3 százalékuk szerint pedig egyáltalán nem az. Az érettségivel nem rendelkezők között is magas azok aránya, akik szerint nagyon fontos a népszavazás, 71 százalék, ám esetükben magas a bizonytalankodók aránya is, 11 százalék.

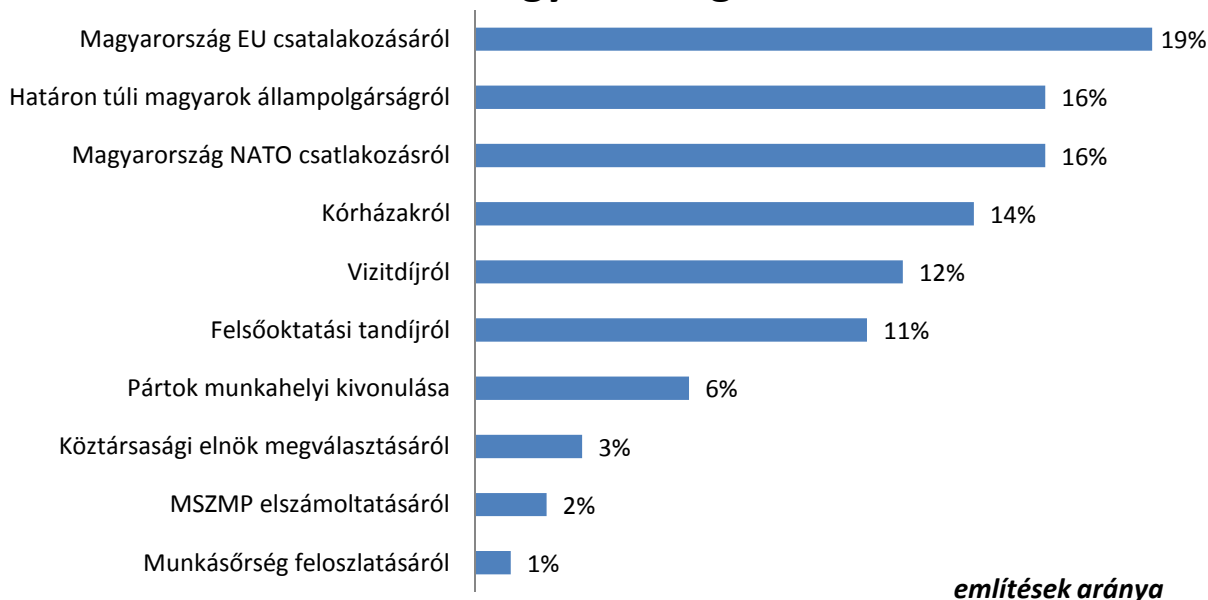
Ön szerint mennyire fontos a népszavazás intézménye?

Változó	Kategória	Nagyon	Inkább igen	Inkább nem	Egyáltalán nem	Nem tudom
Nem	Férfi	72	15	9	2	2
	Nő	39	44	4	3	10
Korcsoport	18-44 év	66	28			6
	45-59 év	51	29	11	6	3
	60 év és idősebb	36	36	13	5	10
Iskolai végzettség	nincs érettségije	71	13	3	2	11
	érettségizett	42	30	17	3	8
	diplomás	50	43	3	3	1

százalékos megoszlás

Kíváncsiak voltunk arra is, hogy mire emlékeznek a lakosok, az elmúlt 25 évben milyen témákban tartottak népszavazást Magyarországon. A legnagyobb arányban az Európai Unióhoz való csatlakozásunkat említették, majd ezt követte a határon túli magyarok állampolgárságáról szóló népszavazás, és Magyarország NATO csatlakozása. Emlékeztek még a kórházakkal kapcsolatos népszavazásra, a vizitdíj eltörléséről szólóra, a felsőoktatásba történő tandíj bevezetéséről szólóra, valamint a köztársasági elnök megválasztásával kapcsolatos népszavazásra is.

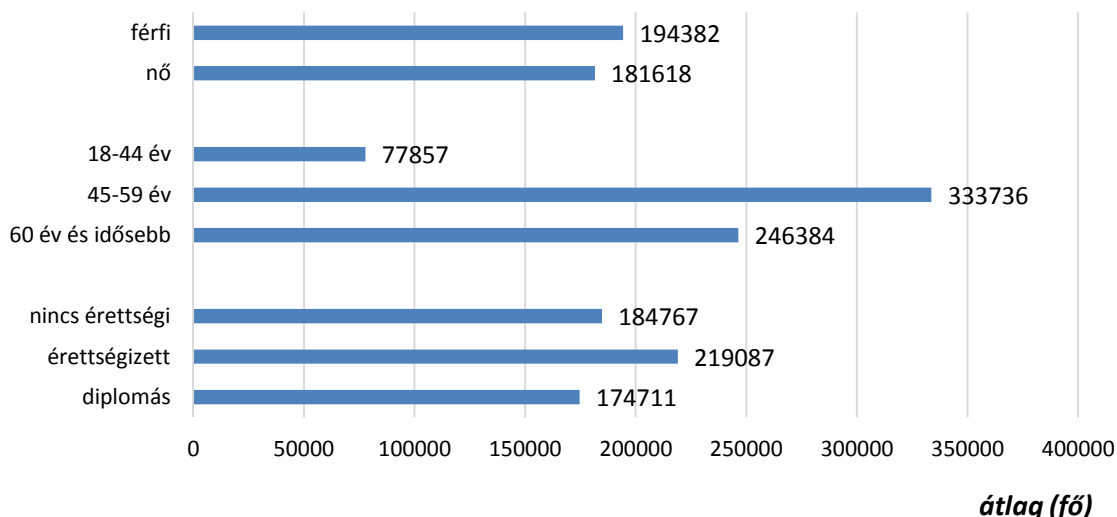
Mire emlékszik, milyen témákban tartottak országos népszavazást az elmúlt 25 évben Magyarországon?

Ahhoz, hogy egy népszavazást megtartsanak, a népszavazási kezdeményezést megfelelő számú embernek alá kell írnia. Megkérdeztük a válaszadóktól, hogy véleményük szerint hány embernek kell aláírnia ezt a kezdeményezést ahhoz, hogy megtartsák a népszavazást. Átlagosan 187534 főt tartanak elegendőnek ahhoz, hogy egy népszavazás ténylegesen meg legyen tartva.

A legnagyobb különbség életkor szerint figyelhető meg, a 18-44 éves korosztály jóval kevesebb főt is elegendőnek tart a népszavazás megtartásához, a 45-59 évesek pedig 300 ezer főnél többet tartanak szükségesnek hozzá. Némek szerint nincs túl nagy különbség, a férfiak szerint valamivel több főnek kell aláírnia a kezdeményezést a népszavazás megtartásához, iskolai végzettség szerint pedig a legtöbb főre az érettségizettek véleménye szerint van szükség.

Ön szerint hány embernek kell aláírni egy népszavazási kezdeményezést, ahhoz, hogy meg kelljen tartani róla a népszavazást?

Végezetül arra voltunk kíváncsiak, hogy a válaszadók milyen témában tartanák fontosnak a népszavazást Magyarországon. A leggyakoribb említés a boltok vasárnapi nyitvatartása volt, ezt követte a nyugdíjkorhatár és a nyugdíjak emelése, valamint a munkahelyteremtés. Az egészségügyel, valamint a korrupcióval kapcsolatos népszavazást is sokan fontosnak tartanák, illetve említésre került a paksi beruházás és a fiatalok munkalehetősége is. A további válaszok az alábbi táblázatban olvashatóak.

Ön milyen témában tartaná fontosnak, hogy népszavazás legyen róla Magyarországon?

Válasz	Említések száma
Vasárnapi nyitva tartás	18
Nyugdíj korhatár és nyugdíj emelés	8
Munkahelyteremtés, munkalehetőségek	8
Egészségügy	7
Korrupció	7
Paksi beruházás	6
Fiatalok munkalehetőségei	6
Drog ügy	4
Szegények helyzete	4
Oktatás helyzete	4
Munkabér	4
Közbiztonság	3
Alkotmány	3

Válasz	Említések száma
Lakosság életét érintő tényezők	3
Életszínvonal	2
Idősek	2
NAV kivizsgálása	2
Az ország sorsa	2
Kormány menesztése	2
Gazdaság	2
Szegénység kérdése	2
Demokráciáról	2
Kereskedelem	1
Felcsúti stadion	1
Fehérváron trolibuszok legyenek, ne csak autóbuszok, mert csendesebbek és olcsóbbak	1
Föld-kérdés	1
Közalkalmazottak jobb helyzete	1
Törvények	1
Szociális kérdésekben	1
Székesfehérvár története	1
Szabadságjog kérdése	1
Rezsi csökkentés	1
Pályázati rendszerek felülvizsgálata	1
nincs, elégedett mindennel	1
Ne uralkodjanak a pártok, hanem vezessenek!	1
Hajléktalanok helyzete	1
Gazdálkodó emberek személyiségéről	1
Erőteljesebb közbiztonsági intézkedések, jogi, rendőri munkák	1
Emberek jóléte	1
Emberi jogok	1

említések száma

Demográfiai megoszlás

Változó	Kategória	%	Összesen
Nem	Férfi	46	100
	Nő	54	
Korcsoport	18-44 év	47	100
	45-59 év	25	
	60 év és idősebb	28	
Iskolai végzettség	nincs érettségi	33	100
	érettségizett	27	
	diplomás	40	